

Energidepartementet
postmottak@ed.dep.no

Deres referanse 23/23
Vår saksbehandler MBB
Vår dato 02.06.2026

Offshore Norges merknader til høring – forslag til endringer i lagringsforskriften

Offshore Norge viser til Energidepartementets (ED) høringsbrev av 6. mars 2026 vedrørende forslag til endringer i forskrift 5. desember 2014 nr. 1517 om utnyttelse av undersjøiske reservoarer på kontinentalsokkelen til lagring av CO₂ og om transport av CO₂ på kontinentalsokkelen (Lagringsforskriften), med høringsfrist 5. juni 2026.

Offshore Norge er positive til hovedlinjene i departementets forslag til endringer i lagringsforskriften som i større grad enn gjeldende forskrift adresserer særegenhetene i å utvikle kommersielle CO₂-lagre og transportløsninger. Samtidig noteres det likevel at også foreliggende forslag til endringer i lagringsforskriften i for stor grad baserer seg på regelverket for petroleumsvirksomhet uten at de særskilte forholdene knyttet til lagring og transport av CO₂, med tilhørende potensiell kommersialitet, er tilstrekkelig ivarettatt. CCS deler verken petroleumsvirksomhetens ekstraordinære profitt eller risikoprofil, og Offshore Norge anmoder myndighetene om å utforme et regelverk i størst mulig grad etter hvordan samfunnet ellers innretter rammeverket for næringslivet.

Offshore Norges merknader til endringsforslagene fokuserer således på behovet for fleksibilitet for aktørene til å finne de kommersielt gode løsningene, og balansere vesentlige hensyn fra myndighetenes side som følgelig må ligge til grunn for aktiviteten.

1. Endringer i tillatelsesregimet

Offshore Norge støtter departementets anbefaling om at søknader om injeksjons- og lagringstillatelse fremover sendes inn samtidig med plan for utbygging og drift (PUD). Med sikte på å ta investeringsbeslutninger for utbygging av lager vil det fremover være viktig å sikre ekstern finansiering og å inngå bindende kundeavtaler så tidlig som mulig i utviklingsløpet. Utbygging av lagringslokaliteter vil ofte finansieres med prosjektfinansiering, og avtaler for slik finansiering vil som hovedregel ha som betingelse for utbetaling at injeksjons- og lagringstillatelse er tildelt.

Erfaring fra tildeling av støtte fra EUs innovasjonsfond viser også at milepæler for tidlig utbetaling er betinget av tildelt injeksjon- og lagringstillatelse. Dette medfører at sen tildeling

av injeksjons- og lagringstillatelse kan begrense kapitaltilgangen i modningsfasen, og disse lisensene må da benytte egenkapital, hvis dette er tilgjengelig, som finansiering frem til tildeling. Gitt den marginale økonomien i disse prosjektene kan sen tildeling medføre utsettelse av injeksjonsstart pga. manglende finansiering. Dermed er det avgjørende at det legges til rette for at injeksjons- og lagringstillatelse tildeles så tidlig som mulig.

Offshore Norge ønsker også å fremheve at det er viktig at norske lager ikke har et dårligere utgangspunkt for å sikre ekstern finansiering og å inngå bindende kundeavtaler tidlig i utviklingsløpet enn lager i andre land. Praksis i andre land i Europa i dag er at lagringstillatelsen blir gitt på et tidligere tidspunkt. Eksempelvis ble Porthos (Nederland) tildelt lagringstillatelse i 2023, og forventer oppstart av CO₂-injeksjon i andre halvdel av 2027. Greensand (Danmark) fikk tildelt lagringstillatelse i desember 2025, og forventer oppstart av CO₂-injeksjon i andre halvdel av 2026. Prinos (Hellas) fikk tildelt lagringstillatelse i februar 2026, men forventer ikke oppstart før tidligst 2029.

I et slikt perspektiv er næringen positiv til myndighetenes anbefaling om å flytte søknadstidspunktet til et tidligere tidspunkt i utviklingsløpet. På bakgrunn av Northern Lights' erfaring vil dette imidlertid kreve noen praktiske tilpasninger.

Northern Lights erfarte ved innsendelse av injeksjons- og lagringssøknad at myndighetene krevde mer detaljert og moden informasjon enn det som kreves for innsendelse av plan for utbygging og drift (PUD). Dette gjaldt både informasjon etterspurt av norske myndigheter (Miljødirektoratet) og informasjon etterspurt fra ESA som underlag for ESAs uttalelse i tråd med forurensingsforskriften § 35-4, andre ledd. Informasjon som normalt ikke foreligger på tidspunktet for innsendelse av PUD, men som var påkrevd kan nevnes;

- detaljert informasjon om planer for nedlukking og etterdrift av lager, og
- informasjon knyttet til nye brønner, herunder detaljert informasjon om målesystemer (nøyaktighet, plassering) og lokasjon av utstyr i brønn for definisjon av operasjonelle parametere.

Videre, for å fastsette nivået på den finansielle sikkerhetsstillelsen krevde norske myndigheter detaljerte beregninger, forklaringer av parametere som inngår i finansiell beregningsmodell og dokumentasjon knyttet til dette, herunder forutsetninger knyttet til inflasjon, fremtidige kvotepriser og mengde injiserte volumer. Slik informasjon vil normalt være usikker ved tidspunktet for innsendelse av PUD.

Her registrerer Offshore Norge at EU-Kommisjonen (EUK) støtter en pragmatisk tilnærming til grad av dokumentasjon ved finansiell sikkerhetsstillelse. For eksempel, i EUK sine vurderinger av nederlandske myndigheters utkast til lagringstillatelser i Nederland, ^{1,2,3} står det at *“The Commission understands that the draft permit cannot be expected to provide the same level of detail as the final financial security scheme that will be later approved by the competent authority before injection”*. I Shell sin lagringssøknad for K14-FA/FC skriver Shell Petroleum B.V. *“a proposal for the specific form of financial security shall be submitted by means of an application to the Ministry with a request for approval no later than six months before the*

¹ [Opinion on the draft permit to permanently store carbon dioxide in block sections K14-FA and K14-FC of the Dutch continental shelf.](#)

² [Opinion on the draft permit to permanently store carbon dioxide in block section L04-A of the Dutch continental shelf.](#)

³ [Opinion on the draft permit to permanently store carbon dioxide in block section P18-2 of the Dutch continental shelf and on the amendment to the permit to permanently store carbon dioxide in block section P18-4.](#)

injection starts". Dette er i tråd med det nederlandske regelverket som krever at kostnadsestimatene oppdateres før oppstart av CO₂-injeksjon.

Offshore Norge anbefaler derfor at man også etter norsk regelverk anvender tilsvarende praksis ved en eventuell samordning av PUD-godkjenning og tildeling av injeksjons- og lagringstillatelse, der godkjenning av den finansielle sikkerhetsstillelsen blir betinget av at oppdaterte kostnadsestimat blir godkjent før oppstart. Tilsvarende betinget godkjenning kan også gjøres for andre elementer som er usikre, eller ikke besluttet ved tidspunkt for innsending av søknad om PUD-godkjenning. Dette vil bidra til en harmonisering av praksis med det som legges til grunn i andre land i EU.

Dersom søknadstidspunktet for injeksjons- og lagringssøknaden samordnes med innsending av søknad for PUD-godkjenning, er det viktig for næringen at dette ikke vesentlig påvirker myndighetenes saksbehandlingstid for PUD.

I forlengelsen av ovennevnte vil Offshore Norge bemerke at det vil være hensiktsmessig med et tettere samarbeid mellom de ulike aktørene på myndighetssiden seg imellom og også med rettighetshaverne, både når det gjelder prosess for injeksjons- og lagringssøknad og søknad om samtykke etter lagringsforskriften § 5-2.

2. Organisering av lagringsaktiviteten, herunder tildelingskriterier og prekvalifisering

2.1 Om begrepet "rettighetshaver"

Etter gjeldende forskrift kan begrepet "rettighetshaver" i det tilfellet en tillatelse er gitt til flere juridiske personer sammen omfatte både rettighetshaverne samlet og den enkelte deltaker, jf. forskriftens § 1-6, bokstav u. Tilsvarende følger av § 4-1 (2) siste setning at selskapet som etableres anses som rettighetshaver. Dette er kjent fra interessentskapsmodellen i petroleumsvirksomhet, men er mindre forenlig med en selskapsmodell, særlig aksjeselskapsmodellen, som lagringsforskriften legger opp til.

I det følgende argumenteres det for at det er selskapet som etableres for å drive CO₂-lagringsvirksomheten under en tillatelse, som alene bør anses som rettighetshaver – uavhengig av om selskapet etableres før eller etter tildeling. Begrepet "rettighetshaver" benyttes i høringsvaret i tråd med gjeldende forskrift, men det understrekes at Offshore Norges forslag innebærer en endring av denne løsningen.

2.2 Om valgfrihet for organisasjonsform

Offshore Norge støtter forslaget om å åpne for full valgfrihet med hensyn til organisasjonsform for virksomhet under lagringsforskriften, i tråd med det som gjelder for det meste av annen nærings- og industrivirksomhet i Norge. CO₂-lagring skiller seg grunnleggende fra petroleumsvirksomheten når det gjelder både risiko- og lønnsomhetsprofil. Denne forskjellen tilsier at det heller ikke er grunnlag for å videreføre petroleumsvirksomhetens særegne organisatoriske rammeverk for CO₂-lagring. Valgfrihet med hensyn til organisasjonsform vil bedre kunne ivareta at CO₂-lagringsprosjekter kan ha ulike kommersielle oppsett, ulike eiersammensetninger og ulike behov knyttet til salg av kapasitet, finansiering og risikodeling. Offshore Norge vil samtidig understreke at for at denne valgfriheten skal fungere optimalt, bør

rettighetshaverbegrepet klargjøres slik at det er det etablerte selskapet som sådan som anses som rettighetshaver.

Det vises i høringsnotatet punkt 7 om selskapsavtaler til at dersom et prosjektselskap etableres før søknad om utnyttelsestillatelse, vil det være dette ene selskapet som vil være rettighetshaver. Det følger av denne tilnærmingen at rettighetshaverbegrepet vil avhenge av tidspunktet for selskapsetablering: dersom selskapet etableres før søknad, vil bare selskapet være rettighetshaver, mens dersom flere selskaper sammen søker en tillatelse, og først oppretter prosjektselskapet i etterkant, vil også de enkelte deltagerne eller aksjonærene anses som rettighetshavere. Etter Offshore Norges syn bør ikke tidspunktet for etablering av selskapet være av betydning for rettighetshaverbegrepet. Definisjonen av rettighetshaver bør endres slik at det er det felles etablerte selskapet som sådan som anses som rettighetshaver, uavhengig av om selskapet etableres før eller etter søknad og tildeling. Det vil også skape klarhet i ansvarsforhold, og unngå at tidspunkt for selskapsetablering skal få avgjørende betydning for forståelsen av lagringsforskriftens bestemmelser som retter seg mot rettighetshaver.

At det etablerte selskapet bør være rettighetshaver harmonerer også bedre med selskapslovgivningen. Et aksjeselskap er et selvstendig rettssubjekt med begrenset ansvar, og aksjeeierne hefter ikke overfor kreditorene for selskapets forpliktelser, jf. aksjeloven § 1-2. At den enkelte aksjonær i tillegg til selskapet skal anses som rettighetshaver, harmonerer dårlig med aksjelovens ansvarsbegrensning og skillet mellom selskap og eiere. Tilsvarende gjelder for ansvarlige selskaper organisert som DA, der deltakerne har delt ansvar. Ved å legge rettighetshaverstatus til selskapet alene oppnås en klarere og mer forutsigbar ansvars plassering, som er konsistent med den valgte selskapsformen. En slik klargjøring av rettighetshaverbegrepet vil også ha betydning for prosjektfinansiering. Fra et prosjektfinansieringsperspektiv er det avgjørende at rettighetshaveren er én juridisk person med begrenset ansvar.

I høringsnotatet punkt 6 beskrives en interessentskapsmodell, tilsvarende den som benyttes for petroleumsvirksomhet, som et alternativ til valgfrihet når det gjelder organisasjonsform for CO₂-lagringsvirksomhet. De tilgjengelige selskapsformene som forslag til oppdatert lagringsforskrift legger opp til anses tilstrekkelig. Som nevnt innledningsvis støtter Offshore Norge forslaget om valgfrihet når det gjelder organisasjonsform for CO₂-lagringsvirksomhet, og ser ikke behov for å forfølge interessentskapsmodellen.

Letetillatelser som allerede er tildelt har et konsesjonsvilkår om at virksomheten skal utøves gjennom et ansvarlig selskap. Følgelig er det opprettet flere ANS for de eksisterende tillatelsene. Det bør tydeliggjøres at valgfrihet for organisasjonsform også skal gjelde eksisterende tillatelser, og at det vil gis dispensasjon fra nevnte vilkår i den grad rettighetshaverne i den enkelte tillatelse skulle ønske dette.

2.3 Lemping av individuelle krav til rettighetshaverne

Når det gjelder spørsmålet om samtlige rettighetshavere skal oppfylle alle kvalifikasjonskrav, støtter Offshore Norge at regelverket åpner for en mer differensiert løsning enn i dag. Det bør være adgang til å sette sammen partnergrupper der kompetanse og kapital utfyller hverandre, slik at også finansielle partnere og eventuelt eiere av fangstanlegg kan delta der det er

hensiktsmessig, samtidig som rettighetshavergruppen samlet, ved selskapet som etableres, må dokumentere tilstrekkelig teknisk, geologisk og finansiell kapasitet.

En slik tilnærming vil etter Offshore Norges syn være bedre tilpasset CCS-verdikjedens egenart enn et krav om at hver enkelt deltaker skal besitte hele bredden av kvalifikasjoner alene. Dette vil også harmonere godt med et system der det er selskapet som etableres for å drive lagringsaktiviteten i henhold til en utnyttelsestillatelse som anses som rettighetshaver, og at det dermed er selskapet – og ikke de enkelte deltakerne eller aksjonærene – som skal oppfylle de relevante kvalifikasjonskravene til teknisk, geologisk og finansiell kapasitet.

Kvalifikasjonskravene kan oppfylles på flere måter, og regelverket bør gi rom for fleksibilitet med hensyn til hvordan selskapet dokumenterer tilstrekkelig kvalifikasjoner. Aktuelle alternativer omfatter for eksempel:

- at selskapet selv besitter de nødvendige ressursene gjennom egen organisasjon,
- at selskapet tilføres de nødvendige kvalifikasjonene gjennom service-avtaler/TSP ordninger med eierne eller andre tredjeparter
- en kombinasjon av ovennevnte løsninger

Samtidig understrekes det at større fleksibilitet i deltakerkretsen og hvordan kvalifikasjonskravene oppfylles må kombineres med tilstrekkelige mekanismer for kontroll med partnerkvalitet både ved tildeling av en tillatelse, og ved senere endringer i eierstruktur til tillatelse/rettighetshavergruppen, eller etter Offshore Norges forslag, det selskapet som etableres for å drive lagringsaktiviteten i henhold til en utnyttelsestillatelse som anses som rettighetshaver. Særlig der det foreligger solidaransvar overfor staten og potensielt betydelig tredjepartseksposering i selskapsformen, er det viktig at selskapsavtalen/samarbeidsavtalen gir de øvrige deltakerne tilstrekkelige rettigheter ved overdragelse av andeler.

I den grad § 11-10 om solidaransvar blir fjernet som foreslått, vil departementet likevel ha tilstrekkelig kontroll med overdragelser etter § 11-13.

3. Selskapsavtaler

Offshore Norge mener at ordningen fra petroleumsvirksomheten hvor standard samarbeidsavtale og regnskapsavtale pålegges ved tildeling av tillatelser bør avvikles. CCS-industrien er umoden og bør regulere sine aktiviteter selv innenfor de relevante selskapsformers regelverk og konsesjonsvilkår. Industrien selv er best rustet til å utvikle gode kommersielle og operative avtaler. Til sammenligning kan nevnes havvind der det ikke pålegges standardavtaler, og hvor heller ikke petroleumsnæringen hadde omfattende standardavtaler i den tidlige industrifasen. Standardavtalene for petroleumsnæringen baserte seg tvert imot på det som næringen selv hadde utviklet over en lengre periode når de ble innført. Vesentlige hensyn fra myndighetenes side som ikke ivaretas gjennom lov og forskrift kan ivaretas gjennom å sette vilkår for tillatelsen i annet format. Dette harmonerer også best med hvordan samfunnet ellers innretter rammeverket for næringsutvikling.

Hensynet bak å legge til rette for valgfrihet ved valg av organisasjonsform for å ivareta selskapers ulike ønsker og behov ved etablering av CO₂-lagringsaktivitet gjør seg også gjeldende for selskaps- og samarbeidsavtaler. Dersom disse avtalene ikke ivaretar tilstrekkelig

fleksibilitet ved valg av løsninger, mister man en del av fordelene ved å kunne velge organisasjonsform.

Dersom ordningen med standardavtaler videreføres, mener Offshore Norge at slike standardavtaler må fristilles fra standarden vi kjenner fra petroleumsvirksomheten og begrense seg til å regulere forhold som vil være like, uavhengig av organisasjonsform.

Det bør i så fall også i større grad legges til rette for at avtalen kan utfylles av rettighetshaverne selv og/eller alternative bestemmelser som kan anvendes ut fra hva slags organisasjonsform som er aktuell. Eventuelle standardavtaler bør utvikles i tett dialog med industrien. Et element som er viktig i denne sammenheng er at markedsføring og salg av lagringskapasitet reiser særskilte konkurranserettslige og kommersielle problemstillinger som ikke kan håndteres tilfredsstillende gjennom en kopi av oppsettet som er etablert for petroleumsvirksomheten.

Videre bør eventuelle standardavtaler utformes slik at de ikke unødig låser partene til kostnads- og faktureringsmodeller som kan skape merverdiavgiftsmessige tap eller unødvendig kompleksitet. For CCS-prosjekter er dette et praktisk viktig spørsmål, og regel- /avtaleverket bør derfor gi rom for løsninger som direktefakturering eller andre kostnadsdelingsmodeller der dette er nødvendig for å unngå at avgift blir en endelig kostnad i prosjektet.

4. Forslag til ny bestemmelse § 6-4, krav til vurdering av helhetlige løsninger

Offshore Norge mener at forslag til ny § 6-4 vil være krevende for en bransje som fortsatt er under etablering. Det anerkjennes at det på et senere tidspunkt kan være behov for at en infrastrukturarkitekt gjør vurderinger av helhetlige løsninger for utbygging av transport infrastruktur for lagring av CO₂ på norsk sokkel, men på nåværende tidspunkt er dette for prematurt.

Med henvisning til brev fra Energidepartementet av 16. september 2024, er erfaringen så langt at en slik infrastrukturrolle vil kunne bli ressurs- og kostnadskrevende for rettighetshaverne. Et krav om kostnadsdekning for infrastrukturarkitektens arbeid og vurderinger vil fordyre etableringen av nye lagre. Kravet vil også føre til behov for praktisk oppfølging og koordinering fra rettighetshavernes side basert på infrastrukturarkitektens behov for innføring i de planlagte transportaktivitetene, og i CO₂-transport og lagring som sådan.

På nåværende stadium, for en bransje i startfasen, er det videre begrenset hvilken verdi en infrastrukturarkitektrolle kan tilføre. Etter Offshore Norges vurdering, skal det flere planlagte utbygginger til før hensynet til ressursutnyttelse underbygger et behov for vurdering av felles transportløsninger fra en oppnevnt infrastrukturarkitekt, i tillegg til rettighetshavernes egne vurderinger, herunder rettighetshavernes løpende dialog med myndighetene.

Dersom ny § 6-4 innføres nå, vil vurderingene fra infrastrukturarkitekten kunne føre til at myndighetene setter krav om bygging av infrastruktur med større kapasitet enn det de tidligste utbyggingene har behov for isolert, eksempelvis i form av en overdimensjonert rørledning eller landanlegg. Dermed risikerer en også økte kostnader for tidligprosjekter som det senere viser seg at ikke var nødvendige, i de tilfeller senere prosjekter med planlagt felles infrastruktur ikke realiseres. Krav til investering i tilleggskapasitet må derfor veies opp mot hensynet til at de første prosjektene faktisk realiseres. Basert på markedssituasjonen må en forvente at

investeringsbeslutninger for nye prosjekter tas basert utelukkende på nødvendig transportinfrastruktur.

Når det gjelder skipsbaserte løsninger for CO₂-transport er det andre hensyn som gjør seg gjeldende enn ved permanente rørledninger. Skip vil kontraheres på langsiktige kontrakter basert på det enkelte prosjekts tekniske krav og kapasitetsbehov og følger maritimt regelverk. Skipstransport av CO₂ er ikke omfattet av forskriften, og Offshore Norge ser heller ikke at det er behov for eller ønskelig å inkludere skipsbaserte løsninger i § 6-4.

Dersom myndighetene, til tross for anbefalingen fra bransjen, innfører ny § 6-4 nå, har Offshore Norge noen merknader til foreslått ordlyd:

- Rollen til utpekt aktør bør tydeliggjøres som rådgivende. Slik teksten nå er formulert kan det oppfattes som om Gassco i praksis får stor påvirkning på konseptvalg, særlig fordi vurderingene skjer tidlig og inngår i myndighetenes beslutningsgrunnlag. Det bør presiseres at konseptvalg fortsatt ligger hos rettighetshaver.
- Forslaget bør justeres slik at det angir en materiell terskel for når infrastrukturarkitekten skal gjøre en vurdering. Offshore Norge mener at det ikke vil være behov for slike vurderinger for enhver utbygging, kun i tilfeller hvor det er åpenbart at det kan foreligge synergier mellom flere planlagte utbygginger. Erfaringen så langt er at infrastrukturarkitekten vil ønske å gjøre vurderinger også i tilfeller hvor synergier ikke foreligger.
- Det er uklart hvordan kostnader faktisk er tenkt fordelt, og det er en risiko for at de første prosjektene i realiteten må ta kostnaden. I en tidlig fase med få prosjekter kan dette gi en uforholdsmessig belastning for de første prosjektene, som både tar investeringsrisiko og da betaler for systemarbeid ment for framtidige volumer. Her bør det derfor tydeliggjøres hvordan slike kostnader skal håndteres i oppstartsfasen, om de helt eller delvis bør bæres av staten eller først belastes når flere prosjekter er realisert
- Tredje ledd, andre setning er noe uklar, og forslag til oppdatert ordlyd bør klargjøres og sendes til industrien for uttalelse.

5. Forsikring – særlig om forsikringstaker

Departementet foreslår å legge inn en bestemmelse i lagringsforskriften § 11-14 som utvider plikten til å orientere om forsikringsavtaler ved at også Sakkeldirektoratet skal inkluderes. Offshore Norge har ingen innvendinger mot en slik plikt. I forlengelsen, og for det tilfellet at næringens ønske om at kun selskapet som etableres for å drive lagringsvirksomheten anses som rettighetshaver imøtekommes, ønsker Offshore Norge å påpeke at formuleringen om at "rettighetshaver" skal holde virksomheten under tillatelsen forsikret kan gi rom for usikkerhet rundt hvem som skal anses som rettighetshaver og dermed forsikringstager. Dette gjelder særlig i lys av § 4-1 annet ledd siste punktum som sier at det ansvarlige selskapet skal også anses som rettighetshaver.

Offshore Norge anmoder derfor om valgfrihet og fleksibilitet i måten tillatelsen organiseres på, også hva gjelder forsikringer. Lagringsvirksomhet er en fremvoksende næring hvor

forsikringsmarkedet er i en tidlig fase. Å skaffe forsikring for enkeltstående tillatelser kan være utfordrende, og for noen selskaper kan det være ønskelig å samle alle forsikringene i én forsikringspakke (bundling), hvor risikoen ved lagringstillatelser kan spres ut over den øvrige forsikringsporteføljen. For andre selskaper kan det være ønskelig at tillatelsen forsikrer virksomheten samlet, felles for alle deltagerne. Når ordlyden sier at “rettighetshaver” skal holde virksomheten forsikret er det ikke umiddelbart klart om det med det menes den enkelte deltager eller det ansvarlige selskapet (evt. med en annen selskapsform etter de foreslåtte endringene), og det bes om at ordlyden endres for bedre å få frem en valgfrihet.

Offshore Norge foreslår at departementet oppdaterer ordlyden i § 11-14 slik at den dekker at virksomhet som drives etter lagringsforskriften til enhver tid skal være forsikret. av rettighetshaverne samlet eller enkeltvis. Se for øvrig merknader til rettighetshaverbegrepet i kapittel 2.1.

6. Lønnsvilkår på skip

6.1 Generelle merknader

For å sikre utvikling av flere CO₂-lager på norsk sokkel i årene fremover, er det avgjørende at rammevilkårene er konkurransedyktige sammenlignet med vilkårene for tilsvarende CO₂-lager i andre land. Næringen er derfor opptatt av å unngå særnorske krav som kan svekke norske lageraktørers konkurransekraft i et europeisk marked.

Bakgrunnen for forslaget til ny § 11-16a om lønnsvilkår på skip, er innføringen av krav om norske lønnsvilkår på skip i norske farvann og på kontinentalsokkelen. Etter Prop. 88 L (2024–25) skal kravene gjelde sektorlovgivningen for alle havnæringer, inkludert CO₂-lagring og CO₂-transport. Lovforslaget ble vedtatt sommeren 2025 og trådte i kraft 1. januar 2026.

Offshore Norge viser til sine løpende høringsinnspill til regjeringens forslag om lovregulering av norsk lønn på skip. I disse innspillene er det reist flere prinsipielle innvendinger mot lovforslaget. Særlig vil Offshore Norge fremheve høringsinnspillet av 19. februar 2026 til Nærings- og fiskeridepartementets foreslåtte utkast til forskrift om oppdragsgivers plikt til å sørge for lønnsvilkår på skip i tråd med landsomfattende tariffavtale (som på nåværende tidspunkt ikke er vedtatt).^{4,5}

Offshore Norge støtter målsettingen om ryddige og anstendige lønns- og arbeidsvilkår til havs, og deler ambisjonen om å motvirke sosial dumping. Samtidig har Offshore Norge påpekt det at den foreslåtte forskriften reiser betydelige prinsipielle, rettslige og praktiske utfordringer, særlig sett i lys av norsk sokkels internasjonale og prosjektbaserte preg. På overordnet nivå har Offshore Norge påpekt at regulering av lønn må være treffsikker og ivareta markedsituasjonen for fartøy på norsk sokkel. For det andre må de støtteordninger som finnes for norske sjøfolk kunne opprettholdes. Hensynet til markedstilgang til fartøy og mulighet for flyt mellom de ulike markedene er særskilt viktig for fartøy som har oppdrag og operasjonsmønster som tilsier at de må bevege seg mellom ulike kontinentalsokler.

⁴ [horingssvar-forskrift-norsk-lonn-19-februar-2026.pdf](#)

⁵ [offshore-norge-forelopig-horingssvar-forskrift-norsk-lonn-12.01.26.pdf](#)

Usikkerheten som er påpekt i Offshore Norges høringssvar knyttet til forskriftsforslaget vil i stor grad også gjelde for rettighetshavers plikter etter ny lagringsforskrift § 11-16a. Dette gjelder det nærmere innholdet i krav om like «lønnsvilkår», hvilke tariffavtaler som skal legges til grunn og hvordan beregne lønn ut ifra disse, nettolønn og krav til kontraktsregulering. For rettighetshavere etter lagringsforskriften er det viktig å få avklart det nærmere innholdet i plikten.

6.2 Særlig om direkteinjeksjon av CO₂ ved bruk av skip

I flere lagertillatelser på norsk sokkel vurderes det offshore direkteinjeksjon ved bruk av skip for CO₂-lagring. Skip vil da hovedsakelig benyttes til å transportere CO₂ fra fangstanlegg eller utskipningsterminal til en offshore-lokasjon, men det kan også ha utstyr om bord for lossing og injeksjon av CO₂. Næringen anser slike løsninger som relevante og viktige for å utvikle en økonomisk bærekraftig CO₂-lagringsindustri.

Offshore Norge forstår forslaget til ny § 11-16a slik at denne typen skip faller utenfor den nye bestemmelsen og at de vil være underlagt maritimt regelverk fullt ut, jf. unntaket i andre setning. I forlengelsen av dette vil Offshore Norge også bemerke at det samme må gjelde både for tekniske krav ved byggingen av slike skip og for krav til arbeidsmiljø ombord. Regelverket som kommer til anvendelse ved slik direkteinjeksjon må sikre norske lageraktører konkurransedyktige rammebetingelser i en europeisk kontekst, dersom slike konsepter skal kunne la seg realisere.

7. Selskapsforpliktelser, solidaransvar og forhold til lagringsforskriften § 11-10

I høringsnotatet er det foreslått en mindre justering av lagringsforskriften § 11-10, som sier at rettighetshaverne er solidarisk ansvarlige overfor staten for forpliktelser som oppstår i lagringsvirksomheten. Denne bestemmelsen harmonerer med ansvarsregimet i selskapsloven § 2-4, og har derfor ikke blitt problematisert så lenge ANS har vært rådende selskapsform.

Dersom selskapsformen endres til et AS eller DA, oppstår det motstrid mellom lagringsforskriften § 11-10 og ansvarsreguleringen i hhv. aksjeloven § 17-1 og selskapsloven § 2-4 tredje ledd. Begge disse systemene skjermer eierne mot ansvar for selskapets disposisjoner, begrenset til culpaansvar i aksjeloven og et rent proratarisk ansvar i et DA. Et fullt ut solidarisk ansvar overfor staten vil dermed utgjøre et unntak fra de nevnte lovbestemmelsene, og det kan spørres i hvilken grad et slikt unntak i en forskrift vil kunne stå seg mot aksjeloven og selskapsloven. Dette gjelder særlig når lagringsforskriften er hjemlet i den svært kortfattede lov om undersjøiske naturforekomster, som ikke har noen bestemmelser om ansvarsform og organisering, og ikke inneholder noen bestemmelse som gir mulighet til å gjøre unntak fra ansvarsregimet i selskapsloven og aksjeloven.

Offshore Norge stiller videre spørsmål ved behovet for en slik ansvarsregulering. Rettighetshavergruppen er allerede bundet av en finansiell sikkerhetsstillelse etter § 5-9, en finansiell mekanisme etter § 5-10, en forsikringsplikt etter § 11-14, og kan avkreves en morselskapsgaranti eller tilsvarende etter § 11-9. Det understrekes at selv om risikobildet ved CO₂-lagring er langt lavere og på langt nær sammenlignbart med petroleumsindustrien, er lagringsindustrien avkrevd en større pakke med sikkerheter enn petroleumsvirksomheten, noe som ikke synes nødvendig og som er svært fordyrende på virksomheten.

Videre kan et slikt solidaransvar svekke muligheten for å etablere en prosjektfinansiering grunnet krav fra finansinstitusjonenes side, og vil også gjøre det mindre attraktivt for finansielle investorer å tre inn som rettighetshavere, slik det er åpnet for i høringsnotatet kapittel 5. På den bakgrunn foreslår Offshore Norge at bestemmelsen slettes, og at ansvaret følger bakgrunnsretten for den enkelte selskapsformen i kombinasjon med de garantiene som ellers stilles til sikkerhet for virksomheten.

8. Vesentlige kontraktsrettslige forpliktelser- § 4-5 syvende ledd

I dagens forskrift står det i § 4-5 syvende ledd at "*Vesentlige kontraktsmessige forpliktelser må ikke inngås eller byggearbeider påbegynnes*" før PUD er godkjent. En slik regulering gjør det vanskelig for tillatelsen å treffe investeringsbeslutninger som av kommersielle grunner må treffes før innlevering av PUD, og kan være i veien for innvilgelse av prosjektfinansiering fra bankenes side, blant annet av hensyn til kundeavtaler.

Det er ingen fiskale eller ressursforvaltningsmessige hensyn som tilsier at lagringsaktørene skal ha en slik godkjenningssystem til forskjell fra andre typer næringsvirksomhet. Da utbygging av infrastrukturen vil gjennomføres etter godkjenning av PUD, vil departementet i alle tilfeller ha kontroll på utbyggingsavtaler gjennom PUD-godkjenningen. Offshore Norge anbefaler derfor at § 4-5 syvende ledd slettes.

9. Tredjepartstilgang- § 5-12

Offshore Norge mener at det ikke er formålstjenlig på nåværende tidspunkt å videre regulere tredjepartsadgang for lagring og transport av CO₂. Særlig til tredjepartsadgang til lager er markedet for umodent, og eventuelt regelverk for tredjepartsadgang kan tidligst komme ved et svært modent og kommersielt bærekraftig marked. For lagringsaktører i dag investeres det i lagringskapasitet som skal selges til kunder og det vil ikke være kapasitet i lageret som er tilgjengelig for tredjeparter slik som er tilfellet i petroleumsnæringen, hvor også grunntanken i TPA-regimet er tilpasset virksomhetens natur, verdiskapingspotensial og risikoprofil, med et omfattende system for prioritering, kostnadsdeling og forhandlinger om adgang.

Offshore Norge viser til forventet oppdatert EU-regelverk knyttet til tredjepartstilgang i det kommende CO₂ markeds og infrastruktur-pakken og imøteser videre dialog med departementet når dette regelverket foreligger.

10. Rettighetshaver/ operatør- bruken av de respektive begreper i forskriften

Ansvarsdelingen mellom operatør og den enkelte rettighetshaveren / rettighetshavergruppen bør klargjøres bedre enn i dag. Etter lagringsforskriften og forurensningsforskriften er enkelte sentrale plikter, herunder oppfølging etter nedstengning, rapportering, korrigerende tiltak og finansiell sikkerhetsstillelse, i stor grad knyttet direkte til operatøren. Disse forpliktelsene bør ligge hos rettighetshaver. Både forskriften og eventuell standard samarbeidsavtale bør være tydelig på dette. Det vil også være i samsvar med definisjonen av operatør i lagringsforskriftens § 1-6 bokstav r som fastsetter at operatør er den som på rettighetshavers vegne forestår den daglige ledelse.

11. Taushetspliktens lengde

Med referanse til foreslåtte endringer tilknyttet "Saksbehandling og taushetsplikt" ønskes det at hensyn til harmonisering mot petroleumsforskriften vurderes opp mot de særskilte hensyn som er spesifikt for CO₂-transport og lagring. Som påpekt i andre deler av høringsinnspillet er det behov for særskilt varsomhet tilknyttet konkurranse- og kommersielle forhold. For CO₂ lete-/utnyttelsestillatelser blir data og tolkninger i mange tilfeller utført mange år før man kommer til tidspunktet for investeringsbeslutning og mulighet for gjennomføring. Markedet er fortsatt under utvikling. På grunn av lang tid fra innsamling av data til kommersiell drift og av hensyn til de kommersielle prosessene som pågår i mellomtiden, vil fem år være for kort periode før frigivelse av data.

Det ønskes derfor at frigivelse av data, og spesielt tolkede data, må sees i sammenheng med behov for å ivareta eierinteresser og at det som utgangspunkt skal gjelde en lengre frist før frigivelse av data.

12. Definisjoner

Offshore Norge observerer at der "CO₂-plume" er benyttet i CCS direktivet, har følgende begrep blitt benyttet i lagringsforskriften og forurensningsforskriften:

- If § 5-4 og ff § 35-9: CO₂-utbredelsen.
- If Vedlegg II pkt. 1.1 k og ff Vedlegg II pkt. 1.1 k: CO₂-sky.

Lageraktørene anser det som viktig at lageraktørene og myndighetene har en omforent forståelse av hva som menes med CO₂-utbredelse/ CO₂-sky, og anbefaler at det tas inn en ny definisjon for dette begrepet i både lagringsforskriften § 1-6 og forurensningsforskriften § 35-3 (ved en senere oppdatering).

Definisjonen av CO₂-plume i CCS-direktivet har imidlertid vist seg å være noe uklar og gjenstand for ulike tolkninger. Da EU Kommisjonen oppdaterte sine retningslinjer for tolkning av krav i CCS direktivet, inkluderte de derfor presiseringer av hvordan enkelte definisjoner, herunder også "CO₂-plume", skulle tolkes – se [Guidance document 1 – CO₂ storage life cycle and risk management framework](#) (GD1) kapittel 2.4. Offshore Norge anbefaler at disse presiseringene legges til grunn for tilhørende oppdateringer i lagringsforskriften.

Presiseringene i kapittel 2.4 i GD1 har spesielt stor betydning for forståelsen av begrepene CO₂-sky/ CO₂-utbredelse, migrasjon og lekkasje. Lagringsforskriften definerer (i tråd med CCS-direktivet):

- *migrasjon* som bevegelse av CO₂ i lagringskomplekset, og
- *lekkasje* som frigjøring av CO₂ fra lagringskomplekset.

CCS-direktivet definerer videre CO₂-plume som volumet med (injisert) CO₂ i den geologiske lagringsformasjonen. GD1 presiserer at her skal CO₂ forstås som CO₂ i fri fase.⁶ Det vil si CO₂ i superkritisk fase, gassfase eller flytende fase.⁷ Dette omfatter derfor ikke CO₂ som er oppløst i

⁶ Tabell s.13, siste rad: This refers to CO₂ in free-phase within the geological formation where CO₂ is being injected and must be contained.

⁷ Fotnote s. 13: Free-phase CO₂ means CO₂ in supercritical, gaseous, or liquid phase, rather than as a dissolved component in native fluid or otherwise chemically transformed or bonded.

annen væske, kjemisk omformet eller bundet.⁸ Den samme presiseringen av hvordan «CO₂» skal forstås er gitt i GD1 for begrepene *migrasjon* og *lekkasje*.⁹

Det anbefales derfor at definisjonen av migrasjon og lekkasje endres slik at:

- *migrasjon*: bevegelse av CO₂ i **fri fase** i lagringskomplekset, og
- *lekkasje*: frigjøring av CO₂ i **fri fase** fra lagringskomplekset.

Offshore Norge anbefaler videre at følgende nye definisjoner tas inn og at bruken av begrepet CO₂-utbredelse erstattes tilsvarende:

- CO₂-sky: Utbredelse av CO₂ i fri fase i lagringskomplekset.
- CO₂ i *fri fase*: CO₂ i superkritisk fase, gassfase eller flytende fase. Dette omfatter derfor ikke CO₂ som er oppløst i annen væske, kjemisk omformet eller bundet.

Dette har betydning for utforming av lageraktørenes overvåkningsplan, og eksempelvis juridisk betydning av at CO₂ som er oppløst i vann flyter ut av lagringskomplekset.

- Når CO₂ er oppløst i vann kan ikke utbredelsen av det CO₂-holdige vannet overvåkes med konvensjonelle geofysiske overvåkningsmetoder. Slik overvåkning vil i stedet kreve andre metoder som kan være svært kostbare. Et hovedformål med overvåkning av utbredelsen av injisert CO₂ er imidlertid å sikre at det ikke forekommer lekkasje. CO₂ oppløst i vann har ikke oppdrift, og vil derfor synke nedover i den geologiske formasjonen, og representerer ikke en lekkasjerisiko uten ytre drivkrefter. Det bør derfor ikke stilles krav til at lageraktørene skal overvåke utbredelse av CO₂-holdig formasjonsvann. I situasjoner der CO₂-holdig vann kan bli drevet til havbunn eller luft gjennom en brønn grunnet trykkforskjeller (slik som ved en utblåsning av en injeksjonsbrønn), så vil mengden med frigjort CO₂ kunne beregnes med simuleringer.
- Fravær av lekkasjerisiko kan tilsvarende benyttes til å argumentere for at flyt av CO₂-holdig formasjonsvann ut av lagringskomplekset ikke skal regnes som lekkasje. I motsatt fall ville et scenario hvor eksempelvis CO₂-holdig formasjonsvann synker langs en flanke av reservoarstrukturen og ut av lagringskomplekset kreve iverksettelse av korrektive tiltak og potensielt stans i injeksjon uten at det er en reell fare for fremtidig lekkasje. Dette er også bakgrunnsteppet for at GD1 introduserer følgende definisjon av *caprock* (eller takbergart): "A geological formation overlying the storage reservoir that effectively restricts upward migration of free-phase CO₂".

Offshore Norge bemerker at disse endringene ikke tar bort krav til at operatøren skal vurdere og modellere sekundæreffekter av lagringen, herunder fortrenghing av formasjonsvann og utbredelse av formasjonsvann som inneholder oppløst CO₂, jmf. lagringsforskriften § 5-4 a og Vedlegg I pkt. 3.1 r og 3.3.1 d (og tilsvarende i forurensningsforskriften § 35-9 a og Vedlegg I pkt. 3.1 r og 3.3.1 d). Dette tydeliggjøres også i GD1 kapittel 4.3.2 pkt. 2 (krav om vurdering av forflytning CO₂-mettede væsker og mobiliserte elementer) og 3 (krav om vurdering av fortrenghing formasjonsvann og mobiliserte elementer).

Offshore Norge påpeker også at de foreslåtte endringene ikke påvirker tolkningen av kvotepiktige utslipp under klimakvoteloven og tilhørende forskrift. MR-forordningen presiserer at CO₂-utslipp til vannsøylen skal telles og kvantifiseres som CO₂-utslipp. I tolkningen av begrepet «lekkasje» i GD1 presiseres det at ved vurderinger av forflytning av CO₂-mettede

⁸ Tabell s.13, siste rad: CO₂ that is fully dissolved in water, or otherwise transformed through chemical reactions is therefore not included in the CO₂ plume.

⁹ Tabell s.14, første og andre rad.

væsker skal det tas høyde for at CO₂ kan frigjøres fra den kjemiske bindingen, og dermed på ny være i «fri fase». Dette er betinget av at trykk- og temperaturforhold tillater at slik frigjøring kan skje. Hvis CO₂-mettet formasjonsvann når vannsøylen antas det imidlertid at CO₂-en vil frigjøres før eller siden. GD1 presiserer derfor at CO₂ oppløst i formasjonsvann som når vannsøylen skal telles og kvantifiseres som CO₂-utslipp. Fordi CO₂ oppløst i formasjonsvann ikke har oppdrift er dette scenariet først og fremst relevant for en mulig utblåsning av en injeksjonsbrønn.

Vi ber også myndighetene vurdere om presiseringene i kapittel 2.4 i GD1 krever ytterligere justeringer i lagrings- og forurensningsforskriften.

13. Måling

Departementet foreslår å innføre nye krav til årlig statusrapportering (§ 11-7b) og opplysninger om injisert CO₂ (§ 11-7c). Sokkeldirektoratet vurderer imidlertid at dagens krav til måling som følger av MR-forordningen (samt ff § 35-10 og Vedlegg II til lagringsforskriften og forurensningsforskriften, pkt. 1.1 e-i) er tilstrekkelige til å oppfylle den rapporteringsplikten som vil følge av de nye bestemmelsene §§ 11-7b og 11-7c. Offshore Norge deler denne vurderingen.

Offshore Norge ønsker også å informere om at vi, på forespørsel fra Sokkeldirektoratet, utarbeidet et innspill til krav til rapportering av følgende driftsparametere:

- Total mengde CO₂ injisert per brønn per måned (jmf. If Vedlegg II, pkt. 1.1f);
- Total mengde CO₂ injisert i hver hydraulisk enhet;
- Forventet mengde CO₂ som vil bli injisert de neste 3 år;
- Total mengde som operatøren planlegger å injisere i lagringslokaliteten;
- Trykk og temperatur til CO₂-strømmen ved brønnhode (jmf. If Vedlegg II, pkt. 1.1g);
- Trykk og temperatur i lagringsformasjonen (jmf. If Vedlegg II, pkt. 1.1i); og
- Sammensetningen til CO₂-strømmen (jmf. If Vedlegg II, pkt. 1.1h og ff § 35-10b).

Offshore Norge kommenterte også om de respektive rapporterte dataene kan offentliggjøres eller bør holdes konfidensielle for en periode av forretningsmessige hensyn. I innspillet ble det blant annet vekt på å begrense innføring av krav som medfører vesentlige ekstrakostnader utover det som kreves av dagens regelverk.

Blant anbefalingene fremheves:

- **Reservoartrykk og-temperatur:** Det bør ikke stilles krav til instrumentering for måling av trykk og temperatur i reservoaret, dvs. nede i brønnen. Dette er ikke nødvendig for å sikre kontroll med injeksjonsoperasjonen, og kan medføre betydelige kostnader. Trykk og temperatur på reservoar-nivå kan estimeres fra brønnhodemålinger når brønnen er inaktiv, eksempelvis under vedlikehold eller testing. Driftsavbrudd for å kalibrere modellert reservoartrykk og-temperatur bør unngås. Årlig rapportering bør være tilstrekkelig for denne parameteren.
- **Sammensetning av CO₂-strømmen:** forurensningsforskriften § 35-10b krever rapportering av "opplysninger om CO₂-strømmer som er mottatt og injisert i rapporteringsperioden". Høringsnotatet sier også at det skal "gjennomføres representative analyser av CO₂-strømmens sammensetning", uten henvisning til hvor dette skal gjøres.

I innspillet til Sokkeldirektoratet påpekes det i at kravet i forurensningsforskriften § 35-10b er uklart. Flere lageraktører på norsk sokkel utvikler konsept for transport og lagring, hvor de *mottar* CO₂-strømmer fra en kunde på en havn for utskipning. Herfra transporteres først CO₂

med skip, enten direkte til lager eller via en landterminal. Underveis vil avkoking og omlasting bidra til at CO₂-strømmer som injiseres ikke nødvendigvis har identisk sammensetning til CO₂-strømmen som ble mottatt. Videre kan flere CO₂-strømmer bli blandet før de injiseres. Og i fremtiden er det mulig at mottatt CO₂ fra mange kunder blir fordelt på flere CO₂ lagerlokasjoner.

På bakgrunn av dette mener Offshore Norge at lageraktørene kun kan pålegges å rapportere sammensetningen til CO₂-strømmen som blir *injisert*. Transportaktører, både med skip, rør og andre transportmidler, er pålagt selvstendig rapportering under MR-forordningen. Det samme gjelder eiere av landanlegg for mellomlagring, før videre transport til lagerlokasjon.

Videre mener Offshore Norge at kjemiske analyser for å bestemme sammensetningen til den *injiserte* CO₂ strømmen kan gjøres på et egnet sted oppstrøms for injeksjonsbrønnene, forutsatt at det ikke foreligger grunner til at sammensetningen til den injiserte strømmen vil være vesentlig forskjellig fra målepunktet.

14. Særlig om samordning mellom myndigheter

Lagring og transport av CO₂ involverer flere myndigheter, dels underordnet ulike departementer og med ulike instruksjoner og fullmakter. Offshore Norge vil i den forbindelse understreke viktigheten av god samordning mellom myndigheter i forbindelse med de ulike godkjenningssprosessene. Dette gjelder særlig samordning mellom Søkeldirektoratet og Miljødirektoratet. Blant annet vil forslag til nye §§ 11-7a (Bore- og brønnaktivitet), 11-7b (Årlig statusrapportering) og 11-7c (Opplysninger om injisert CO₂) samordnes, sett i lys av krav til rapportering etter forurensningsforskriften § 35-10.

Offshore Norge ser frem til videre dialog med Energidepartementet, og stiller gjerne i møte for å videre utdype våre innspill.

Med vennlig hilsen
Offshore Norge

Sign.
Torbjørn Giæver Eriksen
Direktør, Kommunikasjon og næringspolitikk

Kopi til:
Søkeldirektoratet, Miljødirektoratet